

„Edinost“

zhaša enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne osira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posiljena, osmrtnice in javne zahvale domaći oglašitvi itd. se računajo po pogob i

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Slovanska liturgija.

»Edinost« se je že večkrat bavila z vprašanjem slovanske liturgije in je beležila neprestano vse, kar se je godilo v poklicanih in nepoklicanih krogih na škodo ali v prid te svete pravice hrvatskega naroda, kjerkoli biva isti. Naj bo tudi meni dovoljeno spregovoriti nekoliko o tem predmetu, ki je še vedno na dnevnem redu in glede katerega pričakujemo dan na dan pravične rešitve od strani svete rimske stolice. A pri tem mi ni na misli, da morda odgovorjam na brezsrčne črčarije židovskih in laži-liberalnih listov, ki se nepoklicani pečejo z vprašanjem slovanske liturgije! Govoriti njim o svetinjah našega naroda, bilo bi: margaritas proicere ante porcos (metati drago kamenje pred — svinje), kakor veli sveto pismo in zopet se treba spominjati božanske jeze Izveličarja, ko je podil iz hrama brezobzirne trgovce.

Žalibog, ti trgovci — židovsko-liberalna klika v Primorju — imajo vodilno besedo v vseh stvarih javnega življenja. In to ne le pred zaslepljenim italijanskim ljudstvom, marveč tudi pred vladnimi ali sploh odločilnimi krogi; in ta vpliv se vidi tudi v cerkvenih stvarih. Zato ni čudo, ako tudi, recimo, pametnejši Italijani gledajo stvar pod omenjenim vplivom in pišejo o njej z določeno svrhu, da množici bedastih argumentov v dokaz umišljenega italijanstva Istre pridodajo še tega glede slovanske liturgije, o kateri trdijo, da v Istri ni nikdar obstala pravno. Kaj se oni brigajo: za vse glagoljske spomenike! Za ljudi, ki še živijo — posebno v puljskem okraju — in ki so v svojih mladih dneh čuli glagoljsko mašo! Za tolike misale glagoljske, ki se še nahajajo po istrskih vaseh! Za boj, ki ga je v nekaterih krajih bil narod proti uvedanju latinščine v cerkev!!

Mnogi, in mej temi je tudi naših ljudi, smatrajo slovansko liturgijo za privilegij (privilegium), podeljen od rimskih papežev hrvatskemu narodu (nationi illyricae). Če tudi na ta način prihajamo do istih sklepov, za nas ugodnih, jaz mislim, da se naša pravica do slovanske liturgije mora opreti na boljše, trdnejše podlagi: na pravo samo. Slovanska liturgija ni le privilegij, ona je temeljna pravica hrvatskega in sploh slovanskega naroda. Slovani so bili pokrščeni v slovanskem jeziku, oni so prejeli krščansko vero od apostolov, ki so jim slovanski govorili in služili cerkvene obrede. Papeži, kakor Adrijan II in Ivan VIII so potem priznali **obstoječo pravico**

in niso še le podelili privilegija. In zakaj so to storili? To je najlepše razvidno iz bule Ivana VIII, kateri brani slovanski jezik v liturgiji, opiraje se na besede svetega pisma, posebno sv. Pavla: ne le židovski, grški in latinski — ampak tudi slovanski se more hvaliti Boga in peti Njegovo slavo; katoličani ne smejo biti Pilatovei in držati se le onih treh jezikov, v katerih je Pilat dal postaviti napis na Jezusov križ. Sicer: zakaj bi smela biti dopustna liturgija v grškem jeziku, ako je prvotno bila le v židovskem? In zakaj bi smela biti latinska, ako je poprej bila le židovska in grška? Očitno je, da je jezik liturgije bil vedno jezik apostolata in ako so se potem razmere uredile drugače, se je to zgodilo še le pozneje, nego so Slovani imeli svojo liturgijo, priznano tudi od papežev! Adrijan II je še več nego pripoznal obstanek slovanske liturgije: on je izrekel prokletstvo (anathema) proti vsakomur, ki bi trdil, da ni dovoljeno služiti cerkvene obrede v staroslovanskem jeziku!

Njegovi nasledniki pa so še bolj potrdili pravico Slovanov (»gentium Slavoniae«, »Slavorum«, »nationis illyricae«), posebno so to storili že omenjeni Ivan VIII, Urban VIII, Benedikt XIV, in slavno vladajoči Lev XIII, ki reasumira vso zgodovino slovanske liturgije v poznani encikliki: »Grande munus«.

Med vsemi kraji, kjer bi imela evesti slovanska liturgija, se je ohranila najbolj in najjače v hrvatskem narodu in sicer v onem delu tega naroda, ki živi ob bregih Adrije, v Dalmaciji, v Primorju hrvatskem, v Istri. Bilo je slovanska liturgija na Češkem, med Poljaki, med Slovenci, v zagrebški in djakovački škofiji, ali povsod so jo zatrli vsled preganjanja od strani tujega ali v tujem duhu odgojenega duhovništva in še več od strani neprijateljskih vlad.

Čudno, a ipak resnično: tam, kjer se je širil vpliv benečanski, tam se je najbolj ohranila slovanska liturgija, dočim so današnji slavitelji benečanske republike v Istri najhujši nasprotniki naše svete pravice v cerkvi.

In zakaj? Ker so uvideli, da nas je, ko je bilo vse proti našemu narodnemu obstanku, edino slovanski značaj naših cerkvenih ohranil! Še več: benečanska republika je vladala v času, ko se ni vpraševalo za narodnost, ampak le za državno korist in njo ni motilo niti najmanjše: da Hrvat stoji na straži pred dožjevo palačo v Benetkah, da ureja svojo cerkveno občino v isti krajični lagun in da krasno obali nadeva svoje ime (Riva dei Schiavoni — v hrvatskih pisa-

teljih: »riva od arvata«) Njo ni motilo, da Hrvat ostaja Hrvat, samo da služi njenim trgovinsko-pomorskim interesom! Zato je Venečija ne le pustila na miru slovansko liturgijo v Dalmaciji in Istri, ampak je tudi pomagala isti s tem, da je tiskala cerkvene knjige za Hrvate in skrbela za nameščenje glagoljašev tam, kjer jih je trebalo.

(Zvršetek pride.)

Zdrel nismo še!

(Dopis.)

Gospod urednik! Na našem jugu ga ni tako čistoslavskega mesta kakor je Dubrovnik. Tudi Grki, ki so se nastanili v tem mestu v starodavnih časih, tudi Italijani, ki so se kasneje priselili v to zibel našega življenja: vsi so vsprejeli naš jezik, vsi govorijo po naše, vsi se čutijo Hrvate oziroma Srbe. A ne govorijo hrvatski le, dokler so doma, ampak tudi tedaj, ko se nahajajo izven domovine. O tem se morete prepričati tudi v Trstu: v »Caffè degli Specchi« in na »Molo S. Carlo«.

Dubrovčani so imeli svoja hrvatska (slovinska) društva, hrvatske pesnike, svoja hrvatska gledališča že tedaj, koso na Nemškem govorili nemški le pastirji in kmetje, dočim so se aristokratje in meščani posluževali izključno le francoskega (ali latinskega) jezika

Dubrovska aristokracija govori razun hrvatskega jezika francozki in italijanski — nemški ne! Nemški jezik imenuje »sklinci« — skloneci. — Morda je naše srce, naša duša sorodnejša sre in duši romanskih narodov, ki čutijo, bolj čutijo, nego pa mislijo Morda bi krasno Dubrovčanko zbolelo v belem grlu, ako bi hotela izgovoriti »Wurmbrand« ali »Herzensschmerz« ali »přropst« Tekom zadnjih mesecev sem dobil iz Dubrovnika nekaj razglednic — dokazne o nemški brezobraznosti. Na teh razglednicah so imena poslopij in delov mesta: ne hrvatska, ne italijanska, ne francoska — ampak jedino nemška! So-li znoreli Nemei ali — naši?! Iz najčistejšega slovanskega mesta, iz »dike slovinskih gradov«, iz »hrvatske Atene«, da se imajo nemške razglednice razpošiljati širom sveta?!

Pred nekoliko dnevi mi je došla razglednica iz Bodulije. Spredaj: Dopisnica (Cartolina di Corrispondenza, »Correspondenzkarte«). Zadej: vse hrvatski. Zakaj naj bi ne bilo v Dubrovniku vsaj tako, kakor v Boduliji, kjer je nekda vladal lev sv. Marka?!

sednik posebno čislal, da-si sem bil s svojimi 32 leti nekaj Benjaminček med njimi — bil sem najmlajši.

»Gromozenski ima okusa — pa jaz.«

In prišla je natakareca. — Navadno smo jej rekali »posmukana« Pepca — to pa z ozirom na njene duševne zmožnosti. Kar pa tiče njenega telesa, ga ni bilo med nami, da bi jo kritiziral — bilo je brhko in polno dekle.

Prinesla je meso in prikuho.

Dr. Rešetar je obmolnil, zjasnil svoj pogled, rezal meso, odpiral usta pojedinim založkom, — žvečil — — brez vsake opazke.

Brez opazke je zopet odložil nož in vilice, malo pobrskal po svoji črni bradi — naročil smotko in začel gledati svojega soseda dra. Zobnika.

»Oženi se, dragi moj! Ti ne spadaš več v pošteno samsko družbo; kdor ne mara poštene kisle krompirjeve juhe, je itak že na pol zgubljen.«

Dr. Zobnik je svoj odgovor — molčal.

»Oženi se! Zverova Julika — pa ti — nebeški parček bosta —».

V Dubrovniku je »Hôtel Imperial«, v katerem so vsi napisi in spisi nemški, italijanski, francozki o hrvatskem pa ni sledi. Ako kletarja nagovorite hrvatski, ali v obče slovanski, gleda vas začudjeno, kakor da ste došli iz najdalje tujine

No, »Hôtel Imperial« je sezidan od društva, ki se je ustanovilo na — Dunaju, da Dalmacijo reši od lakote da jo osreči z bogatstvom in napredkom Hvala vam lepa, švabska gospoda. Timeo Danaos et dona ferentes. Dagli amiei ci guardi Iddio, che dai nemiei mi guardero io.

A kaj pomaga satira? Kaj humor? Kaj elegija? Kdo je najbolj kriv? Usoda vlada dušmani največ pa smo mi sami krivi! Zakaj so naši kapitalisti čakali, dokler so v Opatijo došli tuje? Zakaj niso vsaj v Dubrovniku sezidali hotela — naši kapitalisti?! Zakaj (da se povrnemo k razglednicam) niso v Dubrovniku naši knjigotrci in naši fotografi izdali — in za časa — primernih razglednic?! Zakaj jih ne izdajo vsaj sedaj, da bi s tujei stopili v konkurenco? Zakaj — da zaključim — naši ljudje v Dubrovniku kupujejo švabske razglednice od švabskih trgovcev?! Zakaj vse to?! Zdrel nismo še! Dr. T.

Politični pregled.

TRST, 8. junija 1900.

Desnice — ni več?! Sinočnja poročila so nam parlamentarno pozorišče pokazale povsem drugačno, nego je bilo pričakovati po neposredno prejšnjih sporočilih. Včeraj smo mogli še zatrdjevati, da je večina skupin na desni odločno za vztrajanje na strani Čehov, ali včerajšnja seja izvrševalnega odbora desnice se je izvršila tako, da se moramo vpraševati, da-li večina sploh še obstoji?!

Predsednik tega organa, vitez Jaworski, vsaj je zaključil včerajšnjo sejo izvrševalnega odbora z decidirano izjavo, da večine — ni več! In tudi v pogovoru s posl. Stranskym, kateri pogovor se je — mimogredé omenjeno — vršil v jako razdraženem tonu, je isti gospod nervozni vitez izjavil, da pota Čehov in Poljakov so zavedno ločena. Povdariti moramo tu — seveda v predpostavki, da je vse res, kakor poročajo listi —, da je bilo vedenje Jaworskega teh par dni nezasišano nekorektno, nelojalno in tudi neverjetno samovoljno.

Viri na desni zatrdjajo, da je velika večina izvrševalnega odbora v včerajšnji seji

»Brez krompirjeve!«

Učitelj Belinšek je že zopet preglasno izustil to svojo opazko — in dr. Rešetar ga je pogledal strupeno:

»Kar poberi se k svoji Lenki — na oklice z vama! Boš vsaj vedel, kaj se pravi šale zbijati o krompirjevi juhi. Ti pa, Zobnik... pa Vihar... vsi trije ste zdrel za ženitev! — Le po njej — Gromozenski in jaz, midva po ostaneva, kakor sva bla...«

»Seveda, bilo bi vama prav — bi vsaj lahko žrla krompirjevko po trikrat na dan!«

Te besede je izustil dr. Vihar.

»In če bi jo! Te li to kaj briga, dragi moj gospod konceipijent? Ti boš čepel pri svoji Ani, jo božal, ljubil in uganjal druge take zakonske neumnosti...«

»Dragi moj gospod šef! Zakaj pa ravno nas siliš v zakon? Ti, ti in pa Zlatarjeva Vanda — vidva — vidva stopita pred notarja in oltar!«

»No, no, no... kam smo pa zašli?! Komaj smo si napolnili želodec, pa mislimo na samo ženitev.« (Pride še.)

PODLISTEK.

Izdajalec.

Spisal: Ivan Gromozenski.

I.

»Pa je ni — in je ni.«

Odložil je žlice.

»Pa je ni — in je ni!«

Tudi mi smo odložili žlice.

In nastal je odmor.

Spogledali smo se — bilo nas je pet.

»Pa je ni — in je ni«, — se je zopet oglasil predsednik našega samskega omizja,

advokat dr. Rešetar — »boljše juhee na sveto« — in pogledal nas je s svojimi modrosivimi očmi — »nego je kisle krompirjevka... samo malo bolj prežgana bi morala biti.«

Bil je naš predsednik, najstareši med nami — poštenih 45 let. — Radi tega nam je vsake sobote določal — juho; — in vsake sobote smo dobivali kisle krompirjevko — ker jo je on sam neizrečeno rad jedel.

In bila je ta dan sobota.

Pristav dr. Zobnik — 40 let — pa ni maral krompirjeve juhee.

Srpo je gledal na svoj krožnik, ki je bil še skoraj poln.

In mrmral je:

»Da bi jo vrag vzel!«

S smešno resignacijo je opazoval svoj krožnik Rešetarjev konceipijent, 38-letni dr. Vihar.

Dve, tri žlice juhee je spravil v svoj želodec — krožnik je bil še poln.

In hudoval se je dr. Vihar:

»Vsega je kriv — Kolumb! Ko bi se ne bil klatil po Ameriki, bi nas Rešetar prav gotovo ne mučil s krompirjevo juho.«

»Pereat krompir!« je pristavil naš učitelj Belinšek; pa malo preglasno — predsednik ga je slišal.

Pogled se mu je zmračil — in ta zmračeni pogled je zašel v naše krožnike.

Kaj poreče le?

»Edini Gromozenski ima še okusa, vsi drugi ste pa — barbarji.«

Moj krožnik je bil prazen. — Rad sem imel krompirjevko, zkok česar me je pred-

pikro rekrimirala proti predsedniku in da je proti izjavi Jaworskega, da desnica ni več, burno protestovala, tako, da imamo v tem trenutku odprto vprašanje: ali desnica obstoji še ali ne obstoji?! Sosebno pa v pogovoru s Stranskym se je Jaworski vedel kakor kakov ohol kmet se svojim zadnjim kravjim pastirjem. Res radovedni moramo biti, da-li oni člani poljskega »kola«, ki so se vsikdar kazali iskrene branitelje češko-poljskega pobratimstva, na kakov način popravijo, kar je zagrešil njihov, zelo — čudni predsednik v svojem klečeplaztvu pred Nemei?!

V nemških listih bo seve veselo vriskanje! Po inicijativi vlade je posl. Funke takoj včeraj sklical načelnike klubov leveice, da se posvetujejo o pozivu na konferenco, sklicano za danes v namen, da se stranke desnice in leveice dogovore, kako udušiti češko obstrukcijo. A veste, kaj so sklenili levičarji?!

Sklenili so, da na to konferenco pač odpošljejo svoje zastopnike, ali z izrečnim nalogom, da naj ne podpirajo nobenega načrta za pobijanje obstrukcije sploh in da naj prepuste strankam na desni, da udušijo Čeha?! Vrh vsega izjavlja današnja »Neue Freie Presse« vnovičin cinčno, da Nemei ne privoľe v nobeno tako spremembo poslovnega reda, ki bi onemogočila obstrukcijo sploh!! Le češko obstrukcijo treba ubiti; pot do nemške obstrukcije pa mora ostati nezgajen!! Ali Poljaki res še ne vidijo, kako sramotna, bratomorna in izdajška naloga se jim prisojia!! Ali se hočejo res ponižati v rabeljne proti sokravnemu narodu?! Poleg vprašanja, ali desnica še obstoji, imamo torej tu še drugo, po našem menenju veliko usodnejše vprašanje: da-li se, ako je desnica razpala, stranke na desni res združijo z Nemei proti Čehom? O Jugoslovanih je menda to izključeno, vprašanje velja torej glede Poljakov in katoliških Nemcev!

Iskreno povedano: vest o razpadu desnice bi vsprejeli mi ne le hladni do dna duše, ampak celo z zadoščenjem, ako bi vedeli, da vsi Jugoslovani, oni Malorusi, ki se svojimi načeli temelje v narodu, in oni Poljaki, ki se zbirajo okolo zastave poslanca Dančelaka, stopijo do Čehov in čeških veleposelnikov v ono razmerje, kakor si je mislimo in želimo mi! Ti življi, združeni v opozicijo, bili bi parlamentaren činitelj, ki bi si izsiljeval respekt na vseh straneh!! Stokrat bolje v taki opoziciji, nego pa v večini, ko nisi nikdar varen, da se ti kakov prijatelj in zaveznik ne zaleti v hrbet in konspirira z nasprotnikom — proti tebi!

Državni zbor. Kakor smo že poročali v brzojavkah, je v včerajšnji seji zbornice poslancev obstrukcija z doslovnim čitanjem vlog trajala do 3. ure popoldne. Tedaj je predsednik pretrgal čitanje ter določil prihodnjo sejo za danes. Posl. Zallinger je predlagal, da pride kakor prvi predmet na dnevni red te seje zakonski načrt o spremembi §§ 59. in 60. obrtne novele. Posl. Jaworski je predlagal, da se razpravlja poprej začasni proračun. Sprejet je bil predlog Zallingerjev, vsled česar je odpadlo glasovanje o predlogu Jaworskega. Sejo so zaključili ob 3. uri in 25 minut.

Petstoletnica jagelanskega vseučilišča v Krakovem. Iz Krakovega poroča korespondenčni biro dne 7. t. m. o slavnosti petstoletnice jagelanskega vseučilišča tako-le: Minister za nauk in bogočastje dr. vitez Hartel je govoril o priliki petstoletnice vseučilišča latinski govor ter opozarjal na zvezo med posamičnimi vseučilišči, spominjal se ustanovitve vseučilišča, ki je posredovalo poljski državi in sosednim narodom znanstveno izobrazbo; omenjal je dobo, ko je vseučilišče propadalo, in zopetno proevitanje istega vsled skrbi naroda in milosti sedanjega vladarja. Minister je zaključil svoj govor s pozivom profesorov in dijakom, da si ohranijo, kar so dosegli. Popoldne je bil svečan obhod s profesorji na čelu; istega so se udeležila odposlanstva. V cerkvi so prečitali papežev breve. Na grobih ustanoviteljev vseučilišča so položili vence. Na slavnostni seji sta govorila rektor Kuapinski in minister pl. Hartel. Odposlanstvo vseučilišča v Dorpatu je izročilo zlato verižico za rektorja. Vseučilišče v Oksfordu je poslalo po deputaciji umetno izdelano poslanico. Po razdelitvi častnih diplom med novoimenovane počastne doktorje so zaključili svečanost.

Pravda Taušanović. Kasacijsko sodišče je dne 6. t. m. potrdilo razsodbo apelacijskega sodišča, s katero je bil Taušanović

zaradi »goljufije« obsojen v tri leta ječe. Razsodbo so izrekli soglasno. Taušanović ima torej vsega prestat osemletno ječo. Zakaj? To ve najbolje Milan.

Tržaške vesti.

»Piccolo« in zakristije tržaške. To je žalostno poglavje iz našega tržaškega življenja. Intimnost med tema dvema činiteljema je znak zastrupljenja naših razmer, je znak, kaka opustošenja v srei je napravil nauk sovražstva do Slovencev. Ako celo duhovnik, poklican apostol vere miru in ljubezni, stopa v zveze z ljudmi, s katerimi ne bismo imeli dotike že po dolžnosti svojega poklica, ako se že katoliški duhovnik iz narodnega sovražstva ponužuje v padajača najhujim sovražnikom iste njegove katoliške vere in istega cerkvenega poglavarja, potem moramo že vprašati: kdo naj sploh še ostane obvarovan pred strupom?! Ko smo mi tem mladim duhovskim »reformatorjem« začeli očitati take zveze, so skušali tajiti in so nas imenovali obrekovalce. Ali, ker je stvar notoriška, so uverili vsakogar le o svoji — drznosti v tajeju! In te, se stališča verskih koristi nedopustne in naravnost pregrešne zveze postajajo vedno bolj očitne od dne do dne, tako, da so začeli govoriti o njih italijanski listi sami! Tako je »Il Secolo« v svoji številki od torka očital »Piccolo« te zveze.

»Secolo« pripoveduje namreč, kako da je minole nedelje prišlo v cerkvi sv. Antona novega, povodom nekega krsta, do grdega prizora, katerega da je povzročil eden onih mladih duhovnov — reformatorjev Piccolovih!!! O tem dogodku — tako zatrja »Secolo« — je bilo takoj sporočeno tudi »Piccolo«! In »Piccolo«, ki sicer skanoni strelja na duhovnike ob vsaki priliki, je to pot — molčal in ni črnil ni besedice! Zakaj? vprašuje »Il Secolo«. I, zakaj? To vprašanje je pač odveč! Odgovor pa je na dlani: molčal je le zato, ker, ako bi hotel govoriti po svojem programu in po svojem običaju, bi moral v tem slučaju mahitati po svojem prijatelju v sovražstvu, po svojem zavezniku v gonji proti slovenskim vernikom in svojem — poročevalcu!!

Zato je »Piccolo« molčal. A ta molk je jako zgovoren, je klasična priča. Ali bodo mladi reformatorji še hoteli drzno tajiti, kar vidijo vse oči?!

Dobra lekeja. Pišejo nam: Včeraj popoldne po 5. uri je šel nekdo po ulici Giuliani. Pred njim je šlo kakih 15 do 20 deklic učenk naše Ciril-Metodove šole. Od cerkve sem je prišel neki paglavce 12 - 14 let, ki je nosil v rokah knjigo. Približal se je četvorici omenjenih deklic ter jim je rekel brez vsakega povoda: »Porche di ščave«, a, kar je bilo še »lepše«, začel je s knjigo tolči po glavah nedolžnih slovenskih učenk!!

Oni »nekdo« se je mahoma približal pobalinu in mu je z roko pribil »ščave« na lice! Takih slučajev se mora dogajati več v oni ulici, kajti blizu tam stoječa laška žena je rekla: Vsaj enkrat, da se je v dobil nekdo, ki je tem malopridnežem pokazal zobe!

Sedaj pa dovolite, da vprašamo še slavno redarstveno oblast, zakaj ne pazi na naše otročice tako, kakor pazi na drugorodne? Zakaj je na stari mitnici in pri vseh ostalih laških šolah, ob urah, ko otroci gredo v ali iz šole, vedno po najmanj en stražar, in zakaj ni bilo včeraj, kakor tudi že večkrat v ulici Giuliani — nobenega?!

Nam ona ulica ni posebno pri rokah, vendar se hočemo potruditi in poročati slavnemu uredništvu, ako se te opazke ne bodo uvaževale.

Pazite na otroke! Že zopet je padel otrok, ker se ga ni nadzorovalo, s 3. nadstropja hiše Sette Fontane št. 31. Mala ponesrečenka, 4 in pol let stara Lidija Ruggieri, pa se je, hvala Bogu, le neznatno poškodovala. Na rešilni postaji so jej podelili prvo pomoč.

Požar. Včeraj ob 8. uri zjutraj je nastal požar na Stari mitnici št. 11. Zgorelo je malo poslopje v vrtu imenovane hiše. Gasilci so imeli eno uro napornega dela, da so pogasili ogenj. Škoda znaša kakih 600 gld. ter je pokrita z zavarovanjem.

Po črešnje je splezla sinoči 10letna Antonija Vidmar iz Rocola št. 598 ter padla z drevesa. Deklica se je nevarno poškodovala na desni rami. Morali so jo spraviti v tuk. bolnišnico.

Povožena. Včeraj popoldne je prišla na stari mitnici pod voz 76letna stara žena, Katarina Červin ob ulice Rivo št. 5. Voz jo je nevarno poškodoval. Ženo so spravili v tuk. bolnišnico. —

Istega dne je bil v ulici Cavana povožen 40-letni Ivan Zupančič. Na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 19.2, ob 2. uri popoldne 23.6 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 787.9 — Danes plima ob 7.43 predp. in ob 6.42 pop.; oseka ob 0.44 popoldne in ob 0.42 popoldne.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 9. junija ob 10. uri popoldne se bodo vsled navedbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Kolonji 9, knjige; ulica Solitario 9, pohištvo in dragocenosti; ulica Sanita 8, dragocenosti; ulica Torrente 5, ulica Fornelli 1 S. Cilino 428, pohištvo; ulica Lazzaretto vecchio 5, pohištvo.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je darovala pevsko društvo »Velesila« v Škedinju 4 K, mesto brzojavke bratskemu društvu »Trebevič« v Sarajevu o priliki razvitja njegove zastave.

Društvo »Velesila« oziroma njegovi udje so res hvale vredni, ker se pogosto spominjajo naše prekoristne šolske družbe. Želeti bi bilo, da bi tudi druga društva o važnih prilikah posnemala izgled »Velesile«.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi svojo veselico v nedeljo dne 1. julija 1900, kar naj vzamejo druga bratska društva na znanje.

V Bazovico! Iz Bazovice nam pišejo: Mnogo lepega in navdušenega veselja nam je preprečilo deževno vreme minole nedelje v naši Bazovici. Vsi, vsi smo se pripravljali, da čim lepše in dostojno sprejmemo in zadovoljimo drage nam brate goste, ki so se, kakor se nam je poročalo, v velikem številu odpravljali k nam iz Trsta in vse okolice. Samo pevcevi in pevk bi se bilo sešlo, kakor nam je bilo zagotovljeno, nad 300. Sploh se je nam obealo pravo narodno slavlje.

Pevci »Lipe« so vso jutro neutrudno delali, da čim lepše odličijo veselilni prostor, a pevke so si pripravljale evetie, da vkrasni narodni noši okrasijo prsa telovadcev »Tržaškega Sokola« in druge izletnike, ki so imeli priti z njimi. A kako je bilo vse obupano, ko so morali ob 2. in pol uri pop. vse odložiti ter se umakniti nepretrznemu dežju! Isto tako so morali storiti vsi oni, ki so bili istega dne namenjeni v Bazovico. Le tamburaši »Kola« se niso strašili vremena, da-si so že na potu zvedeli, da se veselica ne bo vršila; prišli so polno številno in tako smo vsaj deloma ob zvoku slovanskih tamburic in prepevanja »Lipe« uživali par veselih ur.

Namerjana veselica se bo vršila torej, kakor je bilo že objavljeno, prih. nedeljo dne 10. junija ob označeni uri in o istem vsporodu, izvemši tamburanja »Kola«, ker to društvo istega dne priredi svojo veselico pri sv. Jakobu ter mu o tej priliki želimo iz vsega srca obilo vspeha.

Ker imamo sedaj več časa za pripravljanje veselice, bo ista, kakor tudi sprejem gostov, toliko lepši, posebno ker bodo tudi člani »Sokola« in njega telovadci imeli to pot priliko, da se lahko v večem številu vdeleže izleta. Pripomniti je tudi, da se je preskrbelo, da se bo v tuk. gostilnah točila le dobra kapljica in sploh za dobro postrežbo. Sprejem gostov, ki bodo prihajali iz Trsta in okolice, bo ob 4. uri in pol pop. ob koncu vasi, za kar posebno opozarjamo vse druge nam goste. Vsi naj se snidejo ob isti uri na dotičnem mestu od koder bomo odkorakali ob zvoku slovanske glasbe po glavni ulici na veselilni prostor.

V slučaju prav slabega vremena se veselica seveda zopet preloži na nedoločen dan.

Ker je naše pevsko društvo »Lipa« vsled nedeljskega neugodnega vremena mnogo na škodi, in ker so se vsled odlašanja veselice pomnožili tudi troški, nadejamo se prihodnjo nedeljo tem večje udeležbe ter kličemo že danes vsem: Dobro nam došli! Na zdar!

Vesti iz ostale Primorske.

× Odbor italijanskega političnega društva za Istro je imel včeraj, kakor posnemljemo iz laških listov, svojo sejo v Trstu. Mej drugim so sklenili, da bodo na bodočem obnem zboru razpravljali o tem, ker deželni zbor ni bil sklican. Dalje jim dela

velike skrbi, da-li je res, da vodstvu pošte in finance res namerjati uvesti kake »novotarije«, to je: vreči kako mrvico pravice tudi Slovonom istrskim. Umeje se, da so se izrekli proti vsaki taki »novotariji« in so naložili predsedništvu, naj stori vse potrebno, da se prepreči vsaka reforma, ki bi mogla biti v prejudic na škodo njih narodnih interesov.

Na to so naložili predsedništvu, naj skliče župane italijanskih občin, da jih vspodbudi na še energičnejše delovanje!!

Proti vsaki mrvici pravice so neizprosni, neodjenljivi. Kedaj vendar pridejo odločilni faktorji do spoznanja, da s temi ljudmi ni možno priti niti do premirja, kamo-li do miru?! Ampak da je ta zaželeni cilj možno doseči jedino le — proti njim?! Zastonj so torej vsa mešetarenja, vse prekladanje deželnega zbora in vse konference. Spoznanje mora priti, da objestnosti signorov ni možno upogniti, ampak jo treba — zlomiti!

Slednjič so sklenili, sklicati izredni občni zbor društva in sicer — v Pazin! Lahko je uganiti, zakaj so se odločili ravno za Pazin! Udarec po vodi. Kar pišejo dejstva, ne morejo zbrisati nobene še tako spretno prirejene demonstracije!

× Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani je darovala vesela družba v gostilni g. F. Furlanija v Skopem, pri izborni kapljici in sicer: gg. Bekar Francini 4 K 40 st., G. Prenciz dodal 1 K, mali Kozinček 8 st. Skupaj 5 K 48 st.

Vesti iz Kranjske.

* Bakljado in serenado je pred sinoči priredila ljubljanska garnizija divizionarju fml. pl. Höchsmannu povodom poroke njegove hčerke Malvine z Ad. Köckhom, stotnikom e. in k. pešpolka št. 7. Poroko je izvršil ljubljanski knezoškof dr. Jeglič v svoji kapeli.

* S tira skočil je včeraj stroj tovrnega vlaka z dvema vozovoma na premičnici blizu zgradbe novega železniškega mostu na Barju pri Ljubljani. Ker je tamkaj proga enotirna, ni mogel brzovlak voziti naprej, dokler se ni odstranil tovrni vlak. Druge nezgode ni bilo.

* Štrajk v Vevčah še vedno nadaljuje, kakor posnemamo iz slovenskih ljubljanskih listov. Neodpustno je, da se vlada ne zgane, da bi izposlovala sporazumljenje mej delavei in vodstvom, kakor je tudi neodpustno, da se ne postavi najodločnejše na stran delavcev, t. j. slabejših, marveč se vedno le, po stari navadi, zaljubljeno oklepa močnim kapitalistov. Iz tega izvira tudi nesramna ošabnost tovarniškega vodstva, ki je že pred štrajkom sklenilo delavcem in delavkam zboljšati mezde, a sedaj noče ničesar več slišati o kakem zboljšanju ter brezobzirno zahteva, da delavei prično delo brez-pogojno in delajo v bodoče za staro mezdo. Dne 6. t. m. so v neki gostilni v Vodmatu socialni demokratje sklicali shod, na katerega so povabili stavkujoče, ki so se vabilu tudi odzvali. Razpravljalo se je brez vseh strankarskih tendenc in je na shodu govoril tudi krščanski socijalist Gostinčar. Na shodu so sklenili, naj socialnodemokratska strokovna komisija v Gradcu še jedenkrat posreduje na tovarniškem vodstvu.

* Gostovanje izborne ljubljanske igralkе gospe Irme Polakove v Belemgradu je prineslo, kakor posnemamo iz »Slov. Narod«, velesimpatični umetniški mnogo slave. Beligradske občinstvo je bilo očarano in jej je svoje simpatije in navdušenje izkazalo z mnogimi venci, šopki, darili in najvišjimi priznanji. Vsled obče želje je gospa Polakova nastopila štirikrat, da-si je bilo sprva določeno le dvakratno gostovanje. Gospa Irma Polakova je slavila v Belemgradu prave triumfe in bo v kratkem iznova potovala tjakaj in gostovala v »Lepi Heleni« i. dr. Slovensko gledališče sme biti ponosno na svojo izborni igralko, ki je, nota bene, domača moč.

Razne vesti.

Papež obolel. Iz Rima poročajo, da je Lev XIII. vsled hudih naporov o sprejemanju romarjev in vsled nenavadne vročine obolel. Zdravnik dr. Laponi je zaukazal popolni mir; vsled tega odpade nekaj dni sprejemanje v cerkvi sv. Petra.

Kotohito, princ Japonski, na Dunaju. Prince Kotohito se je pripeljal včeraj popoldne na Dunaj. Na kolodvoru ga je sprejel nadvojvoda Fran Ferdinand, s katerim sta se

priručno pozdravljala in rokovala. O dohodu vlaka je vojaška godba počastno stotnije završila japonsko himno. O sprejemu so bili med drugimi navzoči: poveljnik dunajskega voja, mestni poveljnik, japonski poslanik z obojem poslanstva, namestnik nižavstrijski in policijski ravnatelj. Nadvojvoda in princ sta obkoračila počastno stotnijo ter se po običajnem predstavljanju odpeljala na dvor, kjer je princea pozdravil cesar. V soboto si Kotohito na strani cesarjevi ogleda 26. pešp.

Atentat na kralja srbskega? Iz Bukarešta javljajo, da je iz Belegrada došla rumunski vladi denunciacija, da nekateri Srbi, živeči v Turn Severinu hočejo izvršiti atentat na kralja Aleksandra. Vsled te denunciacije je rumunska vlada zaprla nekaj oseb. Ali tam da so vsi prepričani, da je ta denunciacija Milanov maneuver v namen, da preplaši in nahujša sina v krutosti proti svojim podanikom.

Bestijalen zločin je izvršil v Malborgetu neki topničar, katerega so večer zvečer trije vojaki pripeljali vkleknjenega v Ljubljano. Onečastil je baje 62 let staro žensko in jo potem umoril, pa tudi truplo mrtve žene je še oskrnil.

O požaru pristanišča v East-River v New-Yorku, izvršila se je pretresljiva rod-binska drama. Kapitan neke rečne ladje, ki je bila usidrana ob obrežju, zbudil se je proti jutru, ko je okolo dveh ponoči navstali ogenj že divje razsajal okoli in okoli. Spoznal je na prvi pogled, da je njegova ladja zgubljena. Komaj da je svojo ženo in otroka pripeljal iz kajite, ko je iz sredine ladje svignil plamen. Nesrečnejema ni ostala druga rešilna pot, nego skočiti v vodo ter s plavanjem skušati doseči nasproti ležečo stran obrežja. Oba zakonska sta bila precej dobra plavača. Žena je poljubila svoje poldrugo leto staro dete ter je izročila možu. Potem pa se je vrgla v valovje ter plavala proti drugemu bregu. Kapitan je dete trdno pritisnil na prsi ter sledil ženi. A plavanje sredi meje gorečimi brni in porušinami, s katerimi je bila voda pokrita ter divje razsvitljena od požara, je bilo težavneje, nego si je to predstavljaj kapitan Laakson. Le s silnim napopom se mu je posrečilo z eno roko pomikati se dalje, z drugo pa nad vodo držati dete. Vročina je bila čedalje neznosnejša in čisto se je moral potopiti v vodo, ker so se mu užigali lasje. Naenkrat pa je zapazil, da so ženi opešale moči. Prenehala je plavati in ko se je njen obraz pokazal iz valov, videl je, da so na njem določna znamenja smrtnega boja. Nesrečnik je moral sedaj voliti med otrokom in ženo, obeh ni mogel rešiti. Trenutek strašne duševne obupnosti, potem pa je izpustil otroka, ki je samo še komaj slišno stokal ter pohitel za soprogo v vrtinec. Bil je skrajni čas. Z nedopovednim naporom je slednjič rešil ženo iz valov.

Brzjojavna poročila.

Odlikovanje.

DUNAJ 8. (K. B.) «Wiener Zeit.» priobčuje: Cesar je višjemu nadzorniku tržanskega redarstva Göhlu podelil o priliki zaprosenega umirovljenja zlati križec za zasluge s krono.

Iz državnega zbora.

DUNAJ 8. (K. B.) Današnja seja zbornice poslancev je pričela ob 1 1/4 uri popoldne s čitanjem vlog; to traja še sedaj ob 2 3/4 uri.

Za delo v parlamentu.

DUNAJ 7. (P.) Kakor poroča «Wiener Allg. Zeitung», snidejo se jutri ob 11. uri predpoludne načelniki onih klubov, ki so za parlamentarno delovanje, v ministerskem predsedništvu na konferenco, kateri bo predsedoval pl. Koerber.

Posvetovanje v zagotovljenje parlamentarnega delovanja.

DUNAJ 8. (K. B.) Danes je zborovalo v ministerskem predsedništvu 21 poslancev in sicer zastopniki frakcij nemške levice, poljskega kluba, Italijanov in Rumunov, da zagotovijo neovirano parlamentarno delovanje. Konferenca je trajala tri ure.

Iz imunitetnega odseka zbornice poslancev.

DUNAJ 8. (K. B.) V današnji seji imunitetnega odseka, ki se je vršila predpoludne pod predsedništvom načelnika Evgenija Abrahamoviča, so sklenili, da izroče sodiščem poslanca Mittermayerja zaradi javnega nasilstva, Wohlmeijerja zaradi razžaljenja časti in Stojalovskega zaradi istega prestopka.

Iz pravnega odseka zbornice poslancev.

DUNAJ 8. (K. B.) Seje pravnega od-

seka, sklicane za danes predpoludne, ni bilo, ker ni došlo dovoljno število poslancev.

Odsek za podpore bedo trpečim krajem.

DUNAJ 8. (K. B.) Odsek za podpore bedotrpečim krajem je sklenil danes na predlog poročevalca Steinerja, da je pozvati vlado, da preišče bedo v posameznih deželah ter o tem poroča zbornici; nadalje so sklenili, da je pozvati vlado, da pošilja svoje zastopnike v seje odseka; predsednika zbornice poslancev je naprositi, da koncem današnje seje zbornice poslancev dá razpravljati o predlogih imenovanega odseka. Tekom debate je poslanec Peschka opozoril, da jim bode primanjalo slame in semenja za setve, ter da bi morala vlada tej nevarnosti priti v okom z nakupom potrebnih, s podporami in olajšavami glede voznine.

Nemški vojni ataše pri cesarju.

DUNAJ 8. (K. B.) Cesar je sprejel opoldne nemškega vojnega atašea pl. Bülowa.

Nemška mornarica.

BEROLIN 7. (K. B.) Državni zbor je nadaljeval drugo čitanje predloge o mornarici ter sprejel §§ 2., 3. in 4. brez debate.

Položaj na Kitajskem.

LONDON 7. (K. B.) Poslovanci «Reuter» javljajo večer iz Tientsina: Pravijo, da so se pri Tunglu spopadli bokserji in katoličani; poslednji so umorili 3 bokserje, a 9 so jih ujeli. Vlak s topovi in vojaki, odpuslan danes jutro, je mogel le tri milje od Langfanga naprej. Kakih 41 milj daleč so gorele hišice onih delavcev, ki polagajo prožnice, in vasi ob železnici. Brzjojavni drogi so bili podrti. Kitajski vojaki so streljali iz vlaka na ljudi na poljih, a se niso hoteli peljati dalje, niti zapustiti vlaka ter so zahtevali, da se povrnejo v Tientsin. Prošlo noč je pripelo semkaj 290 pomorskih vojakov raznih velevalst. Prispela je angleška vojna ladja «Barfleur», pričakujejo pa vojno ladjo «Terrible». S pomozitvijo vojaštva je menda zagotovljena varnost Tientsina.

LONDON 7. (K. B.) «Reuter» javlja večer iz Pekinga: Položaj postaja vedno hujši. Inozemski poslaniki se pogostoma shajajo v posvetovanja. Angleški poslanik je brzjojavnim potom zahteval nadaljnjih 75 pomorskih vojakov. Ker se je Japonska pritožila, da so Rusi ponudili kitajski vladi vojakov, da zadušijo ustajo, je poslednja obvestila japonskega poslanika, da je odgovorila Rusiji, da kitajska vlada lahko sama zagotovi nemire. Zvečer je Tsung-li-Yamen izdal ukaz, ki graja cesarske čete zaradi njihove strahopetnosti ter zapoveduje višjemu poveljniku Yunglu-ju in podkralju čilijskemu, da nemudoma uničita ustajo boxerjev.

Holandski begunci.

LONDON 8. (K. B.) «Times» javlja iz Lorenzo Marqueza z dne 7. t. m., da se je kakih sto holandskih begunov rešilo na holandsko križarico «friesland».

Vojna v južni Afriki.

Krüger in Reitz o položaju.

LONDON 8. (K. B.) Dopisnik lista «Daily Express» poroča o pogovoru, ki ga je imel s Krügerjem in Reitzem v nekem železniškem vozu v Machasdorpu. Krüger je izjavil, da zasedanje Pretorije še ne pomenja konca vojni. Burgherji da se docela odločeni bojevati se do skrajnosti. Isti se ne udajo, dokler bo le še 500 mož v Transvaalu nosilo orožje. Sovražnik je udril v našo deželo, ali si še iste ni osvojil. Vlada še vedno deluje. Ni res, da bi jaz, Krüger, vzel dva milijona zlata seboj. Vse zlato, s katerim razpolagam, je potrebno v državne svrhe. Jaz ne nameram, kakor mi očitajo, da bi se rešil na holandsko vojno ladjo, ki se nahaja v bližini Lourenzo Marqueza. Dežele ne zapustim. Šele sedaj je pričela prava vojna in bojim se, da bo teklo še mnogo krvi, kar pa je zakrivila angleška vlada. Reitz je izjavil, da se vojna v malem (gverilja) razširi na velikansko ozemlje ter da se Boerei brčkone umaknejo v Lydenburg, kjer se lahko upirajo več mesecev.

Trgovina in promet.

Antagonizem med avstrijsko in ogersko vlado gledé Bosne in Hercegovine.

Kakor smo že poročali, se je dalmatinski delegat dr. Bulat v seji avstrijske delegacije dne 17. m. m. dotaknil vprašanja železniške zveze med Sarajevom in Spljetom, s čemer bi se okupiranemu ozemlju odprla vrata do Jadranskega morja. Na to je skupni finančni minister dr. Kallay odgovoril, da se vjema s prizadevanji in razlogi delegata dra.

Bulata ter da je tudi njegova (Kallayeva) najtoplejša želja, da se ta železniška zveza med Sarajevom in jadransko obaljo že enkrat ustvari. Koncem svojega govora je rekel minister, da če je kdo kaj storil v uresničenje te misli, da sme ravno on, Kallay, to sebi pripisati v zaslugo. S temi besedami je minister Kallay pokazal jasno, da je velikih težkoč, ki nasprotujejo uresničenju te železnice.

Ni trebalo dolgo čakati, da se je potrdil obstanek teh težkoč ter se je tudi pokazalo, odkod izvirajo. Že drugi dan po omenjeni seji avstrijske delegacije je namreč poluslužbeni organ ogerske vlade »Pester Lloyd« v uvodnem članku desavuiral skupnega finančnega ministra, češ, da taka trgovinska politika, kakor jo je zastopal minister Kallay v avstrijski delegaciji, temelji na dveh glavnih zmotah in da vsled tega nima nobenega izgleda na uresničenje, dokler bo na mestu taka ogerska vlada!! Prva zmoti da je v tem, da okupirane zemlje za Avstro-ogersko ne morejo veljati niti kakor inozemstvo niti kakor avtonomno kraljestvo, ki bi moglo po svoji volji uravnavati svoje narodno-gospodarske razmere. Med glavnimi nagibi okupacije da se je svojedobno navajala otvoritev novega ozemlja za izvažanje blaga iz monarhije, tako, da bi bila izključena vsaka konkurenca, in zato so takoj potegnili Bosno in Hercegovino v avstro-ogersko carinsko oblast. Vsled tega da ne more biti niti govora o kakem gospodarskem razvoju, o kaki prometni politiki, ki bi šla na to, da bi iz Bosne in Hercegovine napravili nekako skoro samostojno gospodarsko ozemlje, ki bi moglo svoje uvozne in izvozne potrebe urejevati brez ozira na Oggersko.

To drastično nasprotje med skupno in ogersko vlado je zanimivo iz več ozirov. V prvi vrsti je jako poučno priznanje ogerskega vladnega organa, da je bil jeden glavnih vzrokov okupiranja Bosne in Hercegovine otvoritev novega tržišča avstro-ogerski industriji »brez vsake konkurence«. Berolinski kongres je navajal vse druge motive... Bosna in Hercegovina sta torej obsojeni, da je madjarski Zidje ekspluatirajo, izmogujejo; potisnjeni sta s tem na nižji nivo in v hujše razmere, nego katerasibodi — afriška pokrajina, ki ima vsikdar naraven izvoz k svoji obali. Ali si moremo misliti: hujše nasilje, nego če se hoče Bosno in Hercegovino ločiti in odrezati od naravnega njiju primorja, od Dalmacije? Baš vsled takega ločenja sta deželi pod Turki tako propadali gospodarski in postali domovina nemirom in obupu. In baš te žalostne razmere je imela monarhija izlečiti, popraviti!! To nalogo ji je izročil berolinski kongres!!

S tako madjarsko politiko pa škodujejo tudi Dalmaciji sami, ki potrebuje trgovinskega zaledja kakor riba vode.

Nedavno se je bavila s tem vprašanjem konferenca v Budimpešti, katere so se udeležili pl. Kallay, vojni minister Krieghammer, železniški minister pl. Wittek in ogerski trgovinski minister Hegedüs. Na tem shodu se je znova pokazal ves antagonizem med ogersko vlado in avstrijsko trgovinsko politiko. Oggerska vlada se neodstopno drži svojega načrta, izdelanega že pred leti, da se Budimpešta po neposredni železniški zvezi spoji z Sarajevom; odtod pa da se ta zveza nadaljuje čez Novi Bazar do Soluna na jedni in do Skoplja na druge strani. Ta načrt je izdelala svojedobno ogerska kreditna banka; ta železnica bi se imela zgraditi kakor zasebno podjetje brez vsake državne podpore ali garancije.

Ta konferenca naj bi imela strogo zapučen, tajen značaj. A dobro obveščena »Neue Freie Presse« je stvar izblebetala ter javila svetu, da se na konferenci ni moglo priti do nobenega sporazumljenja.

Po vsem tem izgleda, da Bosna in Hercegovina ostaneta še nadalje ločeni od svojega naravnega primorja kakor izvozno ozemlje brez vsake konkurence? Ker je dosedaj ogerska vlada še povsod prodirala se svojimi naklepi, moramo se bati, da se jej tudi sedaj posreči namera ter da bo skupna vlada tudi sedaj žrtvovala molohu dualizma najvitalnejše koristi ne le okupiranih dežel, ampak tudi Dalmacije.

Tako se vrši mandat, poverjen monarhiji na berolinskem kongresu!

Vojni uradi in pošta.

Vojno ministerstvo namerava z vsemi vojnimi zavodi pristopiti checkovnemu in clearing-prometu c. kr. poštne hranilnice. To praktično misel je izprožila dunajska trgovinska zbornica.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

		za 50 kg. v krunah
Kava:	Santos I.	99.—
	II.	92.—
	Rio I.	98.—
	II.	93.—
	Santos in Rio lavé I.	115.—
	II.	113.—
	Laguaira lavé I.	136.—
	Laguaira lavé II.	101.—
	Maracaibo	107.—
	Guatemala	166.—
Poper:	S. Salvador	108.—
	Costarica	141.—
	Portorico	156.—
	S. Domingo	110.—
	Jamaica	99.—
	Malabar Plant	166.—
	Java W. J. B.	185.—
	Moka	152.—
	Singapore	98.—
	Penang	93.—
Piment:	Tellichery	96.—
	beli	141.—
Sladka skorja:	(cimet)	84.—
	electa	88.—
Riz:	italijanski	17.50 23.50
	Indijski	10.25 15.50
	Japonski	15.— 17.—

Južno sadje:

Rožiči:		8.50 9.50
	Datelj:	— 35.—
Smokve:	(Calamata) v venih	18.— 19.—
	proste	10.— 11.50
	puljsko (Puglia)	— —
	smirnske (v skatljah)	27.— 32.—
Mandeljni:	sladki I. Bari	111.— 112.—
	Lešniki:	— —
	istriški	55.— 56.—
	levantijski olupljeni	78.— —
Suho grozdje (cibibe):	Elemé	27.— 57.—
	Sultanine	36.— 63.—
	iz Perzije	37.— —
	črne Cismé	25.— —
	Morea	27.— —
	Lipari	— —
Pomeranče (zaboj)		4.— 12.—
	Puglia [zaboj]	4.— 12.—
Limone		4.— 10.—
	Olje oljkino italijansko I. Bari	81.— 88.—
	albansko	39.— —
	dalmatinsko	42.— 45.—
bombažovo ameriansko		38.50 40.50
	bombaževa angleško	— —
sesamovo		55.— —

Trgovinske vesti.

Budimpešta 8. Pšenica za juni K. 7.35 do 7.40 Pšenica za oktober K. 7.91 do 7.92 Rž za maj K. — do — Rž za oktober K. 6.98 do 6.99 Koruza za maj 1901 K. 4.91 do 4.92 Koruza za juli 1900 K. 5.67 do 5.68 Oves za maj K. — do — Oves za oktober K. 5.08 5.09.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje slabo, mirno. Prodaja 10.000 mst. 2 1/2 st. ceneje. Vreme: oblačno.

Hamburg 8. Trg za kavo. Santos good average za maj 39.25, za september 39.75 za december 40.50 za mare 41.— Denar.

Havre 8. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 46.75, za september 50 kg. frankov 47.75.

Dunajska borza dne 8. junija.

	danes	četrta
Državni dolg v papirju	98.—	97.90
„ v srebru	97.85	97.75
Avstrijska renta v zlatu	116.15	116.10
„ kronah 4%	97.10	97.50
Kreditne akcije	710.75	709.75
London 10 Lsr.	242.10	242.10
20 mark	23.68	23.69
Napoleoni	19.27	19.28
100 italijanskih lir	90.60	90.65
Cikini	11.33	11.33

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštine prosta.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavi se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Oglas natječaja.

U smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 18. marča 1874, otvara se ovim natječaj na **mjesto občinskoga liječnika u Zminju**. Za ovo liječničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća, od 2000 K., iz občinske blagajne, izplativa u mjesečnih predplatnih obrocih. Liječnik će biti dužan liječiti besplatno siromašne bolesnike i držati domaću ljekarnicu, te kao zdravstveni organ občine u smislu gorepomenog zakona morati će voditi občinsko zdravstveno uređivanje.

Za pohode bolesnih siromaha izvan Žminja i za druga osobita občinska poslanstva nadoknađivati će mu občina putne troškove. Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine i zatim će ostajati valjanom samo od godine do godine sve dotle, dok se jedna ili druga stranka ne odreče tri mjeseca unapred.

Molbe obložene diplomom sveobčega liječništva i svjedočbama dokazujućim, poznavanje hrvatskoga i talijanskoga jezika, stališ. austrijsko državljanstvo, i drugim eventualnim dokaznicama imaju biti podnesene podpisano do dana 15. srpnja t. g.

Občinski glavar:

PUČIĆ S. R.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specijalist za očesne bolezni

ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8^{3/4} zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4-5 popoldne.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v svih kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1892.:

Plavica društva	gld. 4.000.000—
Gremijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevaženju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specijalnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in spremnice, žimice in peresute, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Ob glavni cesti Ribnica-Kočevje, ob vodi ležeča

nova enonadstropna hiša

z vrtom, 10 minut od trga Ribnice oddaljena, se odda v najem ali pa tudi prodaja.

V hiši se nahaja sedaj gostilna. Ponudbe sprejema uprava »Edinosti.«

FILIJALKA

C. K. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ^{1/2} %	30-dnevni odkaz 2 ^{1/2} %
30- " " 3 ^{1/2} %	3-mesečni " 2 ^{1/2} %
	6- " " 2 ^{1/2} %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske valjave, stepijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2^{1/2} % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomou, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1⁰⁰ provizije.

Inkasno vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogoji.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica št. 7., I. nadst.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestuje po 4^{1/2} %, ne da bi se odbijal rentni davek.Posojila dajejo se samo članom in sicer na mešice po 6 % in na vknjižbe po 5^{1/2} %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.

Poštno-bran. račun št. 837.315.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

novo podružnico

svoje trgovine z jestvinami

in sicer v ulici Farneto št. 8. V zalogi imam vsakovrstne moke, riž, sladkor, kavo in vsega česar potrebuje hišna gospodinja. V vbilni obisk se toplo priporoča z vsem spoštovanjem udani

Alojzij Vesel.

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega pohištva, zalagatelja tržiških prekupeev iz Solkanu

Antona Černigoj

se nahaja v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. (hiša Marenci) na desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakoršnjih si budi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin 1898	Zlata kolajna Budapest 1899
99	Schiedam Haag Monakovo
Vratislava	

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.211, ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najprej vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italijansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvađa lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi. V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornereve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, z življenjem pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih cevah, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki provzročajo bolezni in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kalu. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednosti porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih zastarelih bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vračanje in sistemu vratnih žilcev (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ličvedne tvari.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otožnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vsposodbo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospekuje prebavo in redivo, vsposodbuja močno menjavo snovi, povpešuje in izboljšuje tvari. To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gld. 50 nvč. in 2 gld. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljahu, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogleju, Cervinjanu, Ronkahu, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradščini, Krmini, Gorici, Umagu, Bujahu, Bazetu, Opatiji, na Reki, Krku, Cresu, Malem Lošinju, Labinu, Pazinu, Motovunu, Vizinu, Starigradu, Poreču, Rovinju, Vodnjanu, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vidnu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celey Avstro-Ogerske in sosednih deželah.

Tudi razpošiljanje: lekarne v Trstu Piazza grande št. 3 Via Nuova št. 27 in Via del Pesce po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerske poštne in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izrečn

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nikakr skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerina 100,0, rudečega vina 240,0, jerebičnega soka 150,0, črešnjevčega soka 320,0, mane 30,0, koprive, juneča, omanovih korenin, američanskega lapuha, lečjanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10,0. Te tvari naj se pomešajo.

Prva tržiška tovarna aparatov za napravljajanje plina acetilena

premovana se srebrno kolajno na mejnarodni razstavi v Budimpešti 1899.

tvrdke ROCCO & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizovani instala terji plina, vode in plina acetilen.

Aparat na acetilne od Josipa Rocca, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lahko rabljiv, ne eksplozira, vsprejet od različnih zavarovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga najboljšega apnenega kislica, katerega kilogram daje 300 litr. plina.

Velik izbor svetilnic in pripadkov za razsvetljavo.

SPECIJALITETA: CESTNE SVETILNICE „ACETILEN“

na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina (priprave za dvorce [vile], kioske in mala mesta).

Vsprejemajo se dela za instalacije in popravljanje vodovodov.

Pisarna in zaloga ulici Sanità št. 11. (Uhod Via Porporella).

Delavnice v ulici S. Giorgio

Ceniki in prospekti brezplačno in franko.

V najem

se odda v ulici Eremo št. 574, cela hiša obstoječa iz kuhinje in treh sob ali pa 2 kuhinji in 2 sobi. Hiša je oddaljena 10 minut od kampa Segre. Ponudbe pod »Terezina« na upravnega lista.

V najem.

Dve lepo urejene sobe, vsaka za se, ena z prostim ulodom se oddajo pri slovenski rodbini. Ulica Farneto št. 12, I. nadst. Na željo tudi hrana.